

מחיקת חובות וקבלת הפטר בהוצאה לפועל

החל משנת 2015 חלק מציבור החייבים בארץ רשאים להגיש בקשה להפטר ומחיקת חובות עד לגובה 800,000 ש"ח ישירות בהוצאה לפועל, זאת בעקבות אישור החוק הידוע בשם "חוק השמיטה". התיקון לחוק מאפשר למי שנקלע לחובות בתום לב להשתחרר מנטל ההגבלות והעיקולים ולהשתקם כלכלית בזמן קצר, דבר המאפשר לו לשקם את חייו, לשלם לפי יכולתו ולהימנע ממפגש עם גובי ההוצאה לפועל. עו"ד אסף דוק מסביר במדריך הבא על הליך פשיטת הרגל בהוצאה לפועל וכן כיצד ניתן להעלות את הסיכויים לקבלת הפטר ולהותיר את החובות מאחור.

החל משנת 2015 חלק מציבור החייבים בארץ רשאים להגיש בקשה להפטר ומחיקת חובות עד לגובה **800,000 ש"ח** - ישירות בהוצאה לפועל, זאת בעקבות אישור החוק הידוע בשם "חוק השמיטה".

הוצאה לפועל מאפשרת לאנשים או לחברות חדלי פירעון, להכריז על עצמם כפושטי רגל. המטרה היא כינוס כל הנכסים של החייב, מכירתם או חלוקתם לנושים, לפי הסדר שקבע בית המשפט. ההליך כולל מספר שלבים:

- הגשת בקשה לפשיטת רגל (על ידי החייב או הנושים שלו).
- צו כינוס שכולל מגבלות על הפעילויות הפיננסיות של החייב ובדיקת כל נכסיו.
- הכרזת פשיטת רגל ובה קובע בית המשפט כיצד יחולקו נכסי החייב לנושים שלו.
- צו הפטר, קרי מחיקת חובות שנקבעת אם לחייב אין בכלל נכסים או אם אין באפשרותו לשלם את חובו.

כל התהליך מוסדר מבחינה משפטית ועל החייב והנושה לציית לחוקים הכרוכים בחוק. למשל, על החייב להכריז על כל הנכסים שלו, נאסר עליו להבריחם או להעביר עליהם בעלות ואסור לו לקבוע את חלוקתם לפי ראות עיניו. על הנושה, מצדו, לציין את סכום החוב המדויק, לציית לסדר פריסת החובות שנקבע ולא להפעיל לחץ על החייב כדי שיקדים וישלם דווקא לו.

ההסדר הטוב ביותר מבחינת החייב הוא השלב האחרון, ההפטר, ובו יכול בית המשפט להכריז על מחיקת חובותיו. כיום אפשר לנסות ולקבל הפטר עוד לפני ההכרזה על פשיטת הרגל. אם ההפטר לא ניתן, ימשיך התהליך של פשיטת רגל וחובות החייב ייפרסו כפי שיחליט בית המשפט.

להלן מדריך מפורט על מחיקת חובות כחלק מהליך פשיטת רגל:

מהי מחיקת חובות בהוצאה לפועל?

מחיקת חובות לחייבים בתיקי הוצאה לפועל הוא נושא בוער. חייבים שהוכרזו כפושטי רגל הפכו להיות "מוגבלים באמצעים" עקב חוסר אפשרותם לפרוע את חובם. הם נאלצו לשלם מדי חודש תשלומים נכבדים בגין חובם, אולם חובות אלה לא הופחתו בגלל הצטברות ההוצאות על התיק והריביות על סכום החוב. בדרך זו לא יכלו אף פעם ממש לסלק את חובם ולחזור למסלול חיים נורמאלי.

סעיף 47 לתקנות פשיטת רגל, תשמ"ה-1985, קובע מתי מתחיל צו ההפטר ומתי יימסר לחייב. במשך שנים הוגשו הצעות לכתיבת תיקון סעיף 47 ולכן יזמה חברת הכנסת איילת שקד הוראת שעה לתיקון הסעיף. מטרת הוראת השעה היא קביעת מסלול 'הפטר' ישיר, קרי מחיקת חובות לחייבים מוגבלים באמצעים בתיקי הוצאה לפועל, עוד לפני שהוכרזו כפושטי רגל.

הוראת השעה לתיקון הסעיף נכנסה לתוקף בספטמבר 2015, והיא מאפשרת לחייבים מוגבלים באמצעים, בעלי תיקים בהוצאה לפועל, לקבל הפטר לפני שיוכרזו כפושטי רגל. התיקון מעניק סמכות לרשמי הוצאה

לפועל לתת את ההפטר, לצד שופטי בית המשפט המחוזי.

□ כיצד להגיש בקשה למחיקת חובות ("הפטר") מהם הקריטריונים לכך?

את הבקשה למחיקת חובות יש להגיש לראש ההוצאה לפועל בצירוף נתונים אלה:

□ תצהיר שמפרט את הסתבכות החובות של המבקש;

□ רשימת הנושים שלו;

□ פירוט נכסיו;

□ כתב ויתור סודיות.

יש לפרט בבקשה את העמידה בקריטריונים עבור קבלת הפטר בתיקי הוצאה לפועל:

□ המבקש הינו חייב המוגבל באמצעים, והיה מוגבל באמצעים ב-4 השנים שקדמו להגשת בקשת ההפטר בהוצאה לפועל.

□ סך חובותיו של החייב לא עלו בעת הגשת בקשת ההפטר על **800,000 ₪** (לרבות חובות שאינם בני הפטר).

□ אין לחייב נכסים בעלי ערך שניתנים לעיקול, מכירה או מימוש אחר (להוציא משכורת או הכנסה אחרת).

□ המבקש עמד בצו התשלומים שנקבע עבורו בשלוש השנים שקדמו לבקשת ההפטר בהוצאה לפועל.

□ אין לו בקשת פשיטת רגל שנמצאת בבירור.

□ במהלך חמש השנים שקדמו לבקשת ההפטר:

□ לא ניתן לו צו כינוס ולא נדחתה בקשתו לצו;

□ לא הוכרז כפושט רגל לפי פקודת פשיטת רגל;

□ לא נדחתה בקשתו לפשיטת רגל;

□ לא ניתן לו צו הפטר אחר.

□ צו ההפטר לא יפגע כלכלית באופן משמעותי באחד הנושים.

על אף אלה, יכול רשם ההוצאה לפועל לתת לו צו הפטר גם אם לא עמד החייב בתשלומים שנקבעו לו. למשל, אם שוכנע הרשם כי החייב לא עמד בתשלומים בגלל הרעה במצבו הכללי שאינה נובעת מהתנהגות בחוסר תום לב (הימורים, למשל).

כל הקריטריונים ומצבו הכלכלי של החייב ייבחנו במסגרת הגשת הבקשה.

אם החייב סבור כי הוא עומד בקריטריונים אלה להגשת הפטר, עליו להגיש את הבקשה במסלול מחיקת חובות בלשכת ההוצאה לפועל, שבה נפתחו תיקי הוצאה לפועל שעומדים נגדו. אם ניתן לו צו איחוד, יגיש את בקשת ההפטר בלשכה שבה מתנהל תיק האיחוד ובה קיים מסלול להגשת מחיקת חובות. אם אין במחוז שלו מסלול מחיקת חובות, יפנה למחוז אחר שבו כן ניתן להגיש בקשת הפטר.

לאחר שהגיש את הבקשה, יפנה רשם ההוצאה לפועל לגורמים שונים כדי לקבל מידע על מגיש הבקשה. אם אכן עמד בכל התנאים הללו, יפנה אותו להמשך ההליך ויורה על פתיחת תיק במסלול ההפטר. אם

לדעתו של הרשם החייב לא עמד בקריטריונים, הוא רשאי לדחות את בקשתו לקבל הפטר ויפנה את מגיש הבקשה למסלול הוצאה לפועל רגיל.

על לשכת הוצאה לפועל:

- לפרסם תוך 30 יום ממועד פתיחת התיק הודעה על פתיחת התיק במסלול ההפטר.
- לעדכן תוך עשרה ימים ממועד פתיחת התיק את נושיו של החייב, על כך שהוא פתח תיק במסלול ההפטר.

האם נושה יכול להתנגד לבקשת חייב למסלול הפטר?

התשובה היא כן.

נושה יכול בהחלט להגיש התנגדות להליך מחיקת החובות בהוצאה לפועל שפתח חייב שלו. את התנגדותו עליו להגיש תוך 30 ימים מיום ההחלטה על פתיחת התיק במסלול הפטר חובות, בצירוף תצהיר שבו הוא מפרט מדוע הוא מתנגד לכך.

לאחר שהוגשה ההתנגדות יקבע רשם הוצאה לפועל דיון במעמד שני הצדדים (החייב שביקש מסלול הפטר והנושה המתנגד לכך). כמו כן ישלח הרשם הודעה על הדיון לכל הנושים הרשומים בבקשת ההפטר.

אם רשם הוצאה לפועל דחה את התנגדות הנושה או אם חלף המועד שבו יכול נושה להגיש התנגדות על תהליך הפטר של חייב, יכול הרשם להחליט על הפטר, קרי מחיקת חובות. את ההפטר ייתן לאחר שהתנהל הדיון במעמד החייב, נערכה לו חקירת יכולת ואושרו כי מתקיימים לגביו תנאים למתן הפטר לשמיטת חובות.

אם רשם הוצאה לפועל דחה את הבקשה להפטר חובות, רשאי בעל החוב להמשיך להליך פשיטת רגל רגיל, כולל צו כינוס והכרזה על פשיטת רגל לפי פקודת פשיטת הרגל. המטרה היא פריסת חובותיו בדרך נוחה.

משמעות הפטר

צו הפטר קובע כי החייב הוא מי שקיבל הפטר על פי סעיף 69 לפקודת פשיטת הרגל והמשמעות היא שצו הפטר פוטר אותו מכל חוב בר תביעה, בהתאם לפקודת פשיטת הרגל. הפטר הוא רק על החובות שנרשמו במסגרת הוצאה לפועל ולא על חובות חיצוניים, כמו הלוואות מחברים.

יש כמה סוגים של צו הפטר:

- הפטר חלוט** - צו הפטר שמעניק לחייב פטור מוחלט ומלא מכל חובותיו.
- הפטר מותנה** - מצב ביניים ובו קובע בית המשפט כי החייב יקבל הפטר חלוט רק לאחר הליך נוסף. למשל אם יעמוד בצו תשלומים מסוים.
- הפטר חלקי** - החייב התנהל בתום לב רק בחלק מחובותיו ואילו בחובות אחרים יתנהל הליך פשיטת הרגל כרגיל.

רשם הוצאה לפועל רשאי לבטל את צו הפטר, גם בדיעבד, אם מצא שהוא ניתן לפי מידע שגוי או כוזב.

תוקף הוראת השעה של חוק 47 הוא שלוש שנים, ולכן מומלץ למהר ולהגיש בקשה למחיקת חובות וקבלת הפטר, כל עוד ניתן לעשות זאת לפני ההכרזה על פשיטת הרגל.

כיצד על החייב להתנהל כדי לקבל הפטר?

על חייב להתנהל בזהירות בהליך פשיטת הרגל, כדי שיוכל לקבל צו הפטר עליו:

- להתנהג בתום לב ולא לנצל את חובותיו לרעה כדי לקבל צו הפטר.
- לחשוף את כל נכסיו בפני כונס הנכסים, להציג את כל המסמכים הרלבנטיים ולהתייצב בכל הדיונים הקשורים אליו.
- לא לנסות להבריח את נכסיו או לבצע עסקאות פיקטיביות והענקות שאין בבסיסן דבר, להוציא הרצון להציל את הנכסים.
- לשתף פעולה עם כונס הנכסים, עם הנושים ועם בית המשפט ככל שיידרש לכך.

ההשלכות של אי התנהגות בתום לב

אם לא ינהג החייב בתום לב, עלולות להיות השלכות על בקשתו, [אף השלכות בדיון הפלילי](#):

- אי קבלת הפטר** - בית המשפט עלול לא לתת לו צו הפטר.
- אי הכרזה על פשיטת רגל** - בית משפט עלול לא להמשיך עם התהליך ולא להכריז עליו כפושט רגל.
- תפיסת נכסים** - בית המשפט רשאי להורות על תפיסת כספים ונכסים, מסמכים וכל רכוש אחר, ולהחזיק בהם עד להוראה אחרת מטעמו.
- מעצר ודיון פלילי** - בהתאם לסעיף 57 לפקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש), תש"ם-1980. יש מעשים המוגדרים כמעשים פליליים במהלך פשיטת הרגל, כגון הניסיון להבריח נכסים, עיסוק בהימורים לפני הגשת הבקשה, ניסיון לעזוב את ישראל וכך הלאה. בית המשפט יכול להורות על מעצר החייב אם ביצע מעשים אלה:

1. אם קיים יסוד סביר שהוא נמלט או עומד להימלט, לאחר שנמסרה לו התראת פשיטת רגל.
2. אם קיים יסוד סביר להניח שהוא עומד להשמיד או להסתיר מסמכים רלבנטיים, לאחר שנמסרה לו התראת פשיטת רגל.
3. סילק, בלי רשות הכונס הרשמי או הנאמן, נכסים שהיו ברשותו ואשר יכולים לשמש ככסוי חובותיו, לאחר שנמסרה לו התראת פשיטת רגל או לאחר שניתן צו הכינוס.
4. לא התייצב לחקירה שקבע בית המשפט ולא הסביר את היעדרותו.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהליך מחיקת חובות

אם אתם חייבים:

- הגשת בקשה למחיקת חובות עם כל הקריטריונים המתאימים, כדי לחסוך זמן ולעמוד בדרישות הפטר. נוסף על כך, השגת הפטר מראש, מונעת את הקלון הכרוכה בהכרזת החייב כפושט רגל ומאפשרת לו לפתוח דף חדש עם סיכוי טוב להשתקם מצרותיו הכלכליות.
- אם הבקשה להפטר נדחתה, יסייע העו"ד להגיש בקשה לפשיטת רגל רגילה.
- ייצוג בהליך פשיטת רגל כדי לקבל הכרזה על פשיטת רגל וכדי לוודא שהחובות שלכם ייפרסו בדרך נוחה והגיבית עבורכם.
- התמודדות עם נושים שמפעילים איומים.
- התמודדות עם נאמן או כונס נכסים שטוען שפעלתם בדרך לא חוקית עם הנכסים שלכם.
- הדרכה כיצד לנהוג לכל אורך התהליך, כדי לא לבצע התנהגות שאינה הולמת שעלולה להעיב על

הסיכויים שלכם לקבל מחיקת חובות או הכרזה על פשיטת רגל.

אם אתם נושים:

- בקשה להכרזה של חייב שלכם כפושט רגל.
- הדרכה על דרכי הפעולה החוקיות לקבל כספים מחייב.
- הגשת בקשה להיות נושה ראשון כאשר יחולקו נכסי החייב.
- בדיקה אם החייב לא הבריח נכסים או ביצע פעולה פלילית אחרת.
- הגשת התנגדות למחיקת חובות, אם אתם סבורים שביכולתו של החייב לשלם לכם.

נקלעתם לחובות ואתם מעוניינים לקבל הפטר בהוצל"פ ולצאת לדרך חדשה?

במידה ונקלעתם לחובות - יש מה לעשות. התיקון לחוק ההוצאה לפועל הולך לקראת החיובים ומאפשר להם לפרוס את חובותיהם בדרך הוגנת ויעילה. משרדנו עוסק במחיקת חובות והליכי פשיטת רגל מזה תקופה ארוכה ומקפיד תמיד לשמור נאמנה על הזכויות והאינטרסים של לקוחותינו תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. בין אם אתה חייב ובין אם אתה נושה, פנה ללא דיחוי להתייעצות משפטית עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{fast_contact:למחיקת חובות וקבלת הפטר בהוצל"פ - השאירו פרטים}